

**Комитет за координацију надзора
финансијског сектора Републике Српске**

**ИЗВЈЕШТАЈ
КОМИТЕТА ЗА КООРДИНАЦИЈУ НАДЗОРА
ФИНАНСИЈСКОГ СЕКТОРА РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
ЗА 2024. ГОДИНУ**

Бања Лука, мај 2025. године

САДРЖАЈ

Ријеч предсједавајуће	2
1. О Комитету за координацију надзора финансијског сектора Републике Српске	4
1.1. Оснивање и циљеви функционисања Комитета за координацију надзора финансијског сектора Републике Српске.....	4
1.2. Комисија за сарадњу надзорних органа финансијског сектора.....	5
1.3. Законодавни оквир	5
2. Извјештај о раду Комитета	6
2.1. Активности које се односе на одржавање стабилности и унапређење финансијског сектора.....	6
2.1.1. Одржавање стабилности и унапређење финансијског сектора	7
2.1.2. Заједничке активности чланица Комитета.....	13
2.1.3. Промоција и едукација.....	13
3. Стање финансијског сектора у 2024. години	14
3.1. Банкарски сектор.....	14
3.1.1. Основни показатељи	14
3.1.2. Профитабилност	16
3.1.3. Пондерисане номиналне и ефективне каматне стопе банака	16
3.2. Микрокредитне организације	16
3.2.1. Основни показатељи	16
3.2.2. Пондерисане номиналне и ефективне каматне стопе МКО.....	17
3.3. Даваоци лизинга	17
3.4. Тржиште осигурања	17
3.4.1. Основни показатељи пословања друштава за осигурање из Републике Српске	18
3.4.2. Преглед осталих учесника на тржишту осигурања.....	19
3.4.3. Тржиште добровољног пензијског осигурања	19
3.5. Тржиште капитала.....	19
3.5.1. Основни показатељи	19
3.5.2. Учесници на тржишту капитала и листиране хартије од вриједности	21
3.5.3. Пружаоци услуга повезаних са виртуелним валутама	21
3.5.4. Инвестициони фондови	22
3.5.4.1. <i>Нето вриједност имовине фондова</i>	23
4. Приједлог мјера и активности за 2025. годину.....	24
4.1. Извршење Плана рада Комитета за 2024. годину.....	24
4.2. План рада Комитета за 2025. годину.....	24

Ријеч предсједавајуће

Извјештај Комитета за координацију надзора финансијског сектора Републике Српске за 2024. годину припремљен је и подноси се у складу са Законом о Комитету за координацију надзора финансијског сектора Републике Српске, а садржи:

1. извјештај о раду Комитета,
2. скраћени приказ стања цјелокупног финансијског сектора, те
3. приједлог мјера и активности за 2025. годину.

У условима геополитичких изазова и неизвјесности на међународном финансијском тржишту са задовољством могу да констатујем да је, у 2024. години, одржана стабилност финансијског сектора, те да је Комитет за координацију надзора финансијског сектора Републике Српске својим дјеловањем дао значајан допринос ефикаснијој сарадњи и координацији рада надзорних органа финансијског сектора Републике Српске, те обезбјеђењу адекватне заштите права корисника услуга финансијског сектора.

Имајући у виду осјетљивост домаћег финансијског тржишта узроковану његовом величином и степеном развијености, чланице Комитета континуирано су пратиле кретања на домаћем тржишту као и на глобалном нивоу, те благовремено предузимале активности и мјере како појединачним дјеловањем, тако и у међусобној сарадњи путем Комитета у циљу детектовања негативних посљедица и очувања стабилности.

Захваљујући одговорном и проактивном дјеловању чланица Комитета дат је значајан допринос осавремењавању правног оквира којим се уређује финансијски систем, као и девизно пословање, те расту пословне активности како у банкарском, тако и у небанкарском сектору Републике Српске.

У извјештајном периоду настављен је тренд стабилног пословања банкарског сектора Републике Српске, као највећег сектора домаћег финансијског система, уз задовољавајуће стопе адекватности капитала и ликвидности, ниску стопу проблематичних кредита, те позитиван финансијски резултат на нивоу сектора.

Доношењем Закона о електронском новцу, као регулаторни одговор на појаву савремених финансијских услуга на међународном тржишту, створени су правни предуслова за њихов развој на домаћем тржишту. У складу са овим законом, Агенција за банкарство Републике Српске усвојила је сет подзаконских аката којим се уређује рад и омогућава лиценцирање друштава за издавање електронског новца. Министарство финансија и Агенција за банкарство Републике Српске кроз учешће у раду Координационог одбора, којим координира Централна банка БиХ, а који има задатак да кроз међуинституционалну сарадњу успостави размјену информација у процесу испуњења основних услова за пријем БиХ у платни систем за прекогранична плаћања у еврима – СЕПА, као и да подстакне остале попутне активности до постизања коначне интероперабилности платних система БиХ са платним системима СЕПА подручја, предузели су значајне активности на прикључењу платном систему СЕПА.

У оквиру небанкарског сектора, који у укупној активи финансијског сектора учествује са мање од 10%, забиљежени су позитивни трендови у сектору осигурања и добровољног пензијског осигурања, као и на тржишту хартија од вриједности.

У складу са измијењеним законским оквиром, настављено је спровођење активности припреме за прелазак на систем слободног одређивања цијена обавезног осигурања од аутоодговорности, које су започете у претходним извјештајним периодима.

На тржишту капитала примјетни су позитивни импулси који се огледају у оснивању нових учесника, а што указује на оптимистичне прогнозе даљег развоја овог сегмента финансијског тржишта. У току 2024. године основани су први алтернативни инвестициони фонд и друштво за управљање инвестиционим фондом, као и два нова друштва за факторинг.

Имајући у виду ризике од коришћења финансијског система за прање новца и финансирање терористичких активности, а уважавајући преузете међународне обавезе из области спречавања прања новца и финансирања терористичких активности, Комитет је у извјештајном периоду разматрао и питања која су била актуелна из ове области.

У оквиру Комитета редовно су размјењиване информације о напретку и препорукама добијеним за финансијски сектор у процесу приступања Европској унији, те активностима усмјереним на реализацију тих препорука.

У наредном периоду, јачање финансијског сектора и његове отпорности на поремећаје биће кључне активности Комитета, са посебном пажњом усмјереном на осавременавање прописа из сектора платних услуга, микрокредитног сектора, као и области осигурања у складу са директивом Солвентност II.

Дјеловање Комитета за координацију надзора финансијског сектора Републике Српске, сарадња и размјена информација чланица, како у редовним, тако и ванредним околностима, потврдили су оправданост успостављања овог тијела, чији ће задаци и поступање, увјерени смо, и убудуће служити очувању стабилности финансијског сектора, а тиме и укупног привредног живота Републике Српске.

Зора Видовић

Предсједавајућа Комитета за 2024. годину

1. О КОМИТЕТУ ЗА КООРДИНАЦИЈУ НАДЗОРА ФИНАНСИЈСКОГ СЕКТОРА РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

1.1. Оснивање и циљеви функционисања Комитета за координацију надзора финансијског сектора Републике Српске

Комитет је основан Законом о Комитету за координацију надзора финансијског сектора Републике Српске¹ (у даљем тексту: Закон). Законом су, уређени и начин рада и овлашћења Комитета, као и начин међусобне сарадње и координације Агенције за банкарство Републике Српске, Агенције за осигурање Републике Српске и Комисије за хартије од вриједности Републике Српске (у даљем тексту: надзорни органи).

Чланови Комитета су: министар финансија Републике Српске, директор Агенције за банкарство Републике Српске, директор Агенције за осигурање Републике Српске и предсједник Комисије за хартије од вриједности Републике Српске.

Циљ оснивања Комитета је подршка стабилности и ефикасности финансијског сектора у цјелини, као и његових појединачних сегмената, те обезбјеђење заштите права корисника финансијских услуга. Овај циљ постиже се, између осталог, успостављањем различитих облика координисане сарадње надзорних органа, као основе за свеобухватан и синхронизован надзор различитих активности које финансијске институције обављају на тржишту, не утичући на појединачне надлежности, овлашћења и одговорности чланица Комитета. Континуирана и ефикасна сарадња надзорних органа, те конвергентност принципа и пракси надзора, механизми су путем којих надзор прати развој тржишта, те на флексибилан и проактиван начин одговара новим и сложенијим захтјевима. Овакав приступ надзора финансијског сектора у складу је са директивама Европске уније и савременом међународном праксом.²

Према члану 6. Закона, у најширем смислу, надлежност Комитета обухвата сарадњу надзорних органа, која се одвија кроз:

- креирање и спровођење јединствене стратегије и смјерница из области регулисања и надзора финансијског сектора,
- иницирање усаглашавања прописа са захтјевима тржишта, међународним стандардима и прописима Европске уније,
- годишње планирање заједничких активности и праћење реализације закључених споразума,
- идентификовање потенцијалних проблема и уочавање кризних ситуација ради избјегавања негативних посљедица,
- заузимање ставова и предлагање мјера ради јачања и унапређивања надзора финансијског сектора,
- обезбјеђење приступа информацијама и размјену података потребних у поступку спровођења надзора финансијских организација,
- размјену података у поступку издавања дозвола,
- размјену података о чињеницама и догађајима који се односе на повезана лица, која могу имати утицаја на ситуацију или радњу која је предмет контроле другог надзорног органа,
- обезбјеђење података потребних за рјешавање појединачних питања и доношење одлука,
- организовање заједничких контрола,
- обезбјеђење и размјену информација о неправилностима утврђеним од надзорног органа у вршењу контроле, ако су уочене неправилности важне за рад других надзорних органа,
- организовање и обезбјеђење заштите права корисника услуга финансијског сектора и
- друге заједничке активности које доприносе јачој координацији и спровођењу надзора финансијског сектора.

¹ „Службени гласник Републике Српске“, бр. 49/09.

² The High Level Group on Financial Supervision in EU Report, chaired by Jacques Delors, Brussels, 2009.

Чланови Комитета у 2024. години, по функцији, били су:

1. Зора Видовић, предсједавајућа (Министарство финансија Републике Српске),
2. Огњен Михајловић, члан (Комисија за хартије од вриједности Републике Српске),
3. Срђан Шупут, члан (Агенција за банкарство Републике Српске),
4. Драженка Јањанин, члан (Агенција за осигурање Републике Српске).

У складу са чланом 21. Закона, Комитет подноси годишњи извјештај Народној скупштини Републике Српске, посредством Владе Републике Српске, најкасније до 30. јуна текуће године за претходну годину.

1.2. Комисија за сарадњу надзорних органа финансијског сектора

У складу са чланом 12. Закона, Комитет формира Комисију за сарадњу надзорних органа финансијског сектора (у даљем тексту: Комисија за сарадњу), као оперативно тијело које спроводи споразуме и реализује задатке Комитета.

Чланове Комисије за сарадњу чине представници које именује Комитет из реда лица запослених у надзорним органима.

Чланови Комисије за сарадњу у извјештајном периоду били су:

1. мр Сњежана Рудић, координатор (Министарство финансија Републике Српске),
2. Бранислава Вујић, члан (Комисија за хартије од вриједности Републике Српске),
3. Жељка Ракоција, члан (Агенција за банкарство Републике Српске) до 27.06.2024. године, Срђан Ламешић, члан од 27.06.2024. године (Агенција за банкарство Републике Српске) и
4. мр Тамара Пејић-Петковић, члан (Агенција за осигурање Републике Српске).

У складу са члановима 9. и 12. Закона, чланови Комитета и Комисије за сарадњу не примају накнаде за обављање послова у оквиру ових тијела.

1.3. Законодавни оквир

Законодавни оквир, којим је уређен рад Комитета, чине:

- Закон о Комитету за координацију надзора финансијског сектора Републике Српске,
- Пословник о раду Комитета за координацију надзора финансијског сектора Републике Српске,
- Пословник о раду Комисије за сарадњу надзорних органа финансијског сектора и
- Споразум о сарадњи надзорних органа финансијског сектора у Републици Српској.

Надзорни органи имају посебан законодавни оквир којим се уређује функционисање појединих сегмената финансијског сектора, а који обухвата:

- Закон о банкама Републике Српске³,
- Закон о Агенцији за банкарство Републике Српске⁴,
- Закон о микрокредитним организацијама⁵,
- Закон о лизингу⁶,
- Закон о штедно-кредитним организацијама⁷,
- Закон о спречавању прања новца и финансирања терористичких активности⁸,

³ „Службени гласник Републике Српске“, бр. 4/17, 19/18, 54/19 и 63/24.

⁴ „Службени гласник Републике Српске“, бр. 59/13 и 4/17.

⁵ „Службени гласник Републике Српске“, бр. 64/06 и 116/11.

⁶ „Службени гласник Републике Српске“, бр. 70/07 и 116/11.

⁷ „Службени гласник Републике Српске“, број 93/06.

⁸ „Службени гласник Републике Српске“, бр. 13/24.

- Закон о унутрашњем платном промету⁹,
- Закон о осигурању депозита у банкама Босне и Херцеговине¹⁰,
- Закон о друштвима за осигурање¹¹,
- Закон о заступању у осигурању и посредовању у осигурању и реосигурању¹²,
- Закон о обавезним осигурањима у саобраћају¹³,
- Закон о добровољним пензијским фондовима и пензијским плановима¹⁴,
- Закон о заштити потрошача у Републици Српској¹⁵
- Закон о тржишту хартија од вриједности¹⁶,
- Закон о преузимању акционарских друштава¹⁷,
- Закон о инвестиционим фондовима¹⁸,
- Закон о факторингу¹⁹,
- Закон о привредним друштвима²⁰,

као и подзаконске акте које су, у складу са својим надлежностима, донијели надзорни органи.

2. ИЗВЈЕШТАЈ О РАДУ КОМИТЕТА

Извјештајну годину обиљежила је макроекономска неизвјесност у погледу присутних инфлаторних кретања, раста каматних стопа, избијање сукоба на Блиском истоку, продубљивања економских санкција Руској Федерацији. И у таквим околностима, остварени су позитивни параметри у свим секторима финансијског система.

Комитет је, поступајући у оквиру својих надлежности, благовремено разматрао питања од значаја за финансијску стабилност, пратио спровођење мјера из надлежности појединачних чланица и усаглашавао активности према новим захтјевима и потребама тржишта, а што је допринијело континуираном остварењу једног од основних циљева његовог оснивања - одржавању стабилности и унапређења финансијског сектора. Чланице Комитета су сарађивале и размијењивале информације, како у оквиру редовних сједница (одржане 3 редовне сједнице), тако и кроз отворену комуникацију у циљу благовременог предузимања појединачних мјера из надлежности чланица.

2.1. Активности које се односе на одржавање стабилности и унапређење финансијског сектора

Циљ оснивања Комитета реализује се кроз сљедеће активности:

- одржавање стабилности и унапређење финансијског сектора,
- заједничке активности чланица Комитета,
- промоција и едукација и
- обезбјеђење заштите права корисника услуга финансијског сектора.

⁹ „Службени гласник Републике Српске“, бр. 52/12, 92/12, 58/19, 38/22 и 63/24.

¹⁰ „Службени гласник Босне и Херцеговине“, број 32/20.

¹¹ „Службени гласник Републике Српске“, бр. 17/05, 1/06, 64/06, 74/10, 47/17 и 58/19.

¹² „Службени гласник Републике Српске“, број 47/17.

¹³ „Службени гласник Републике Српске“, бр. 82/15, 78/20 и 1/24.

¹⁴ „Службени гласник Републике Српске“, бр. 13/09. и 107/19.

¹⁵ „Службени гласник Републике Српске“, бр. 6/12, 63/14, 18/17 и 90/21.

¹⁶ „Службени гласник Републике Српске“, бр. 92/06, 34/09, 8/12-одлука УС, 30/12, 59/13, 86/13-одлука УС, 108/13, 4/17, 63/21, 11/22 и 63/22.

¹⁷ „Службени гласник Републике Српске“, бр. 65/08, 92/09, 59/13 и 19/19-одлука УС.

¹⁸ „Службени гласник Републике Српске“, бр. 92/06, 82/15, 94/19 и 64/22.

¹⁹ „Службени гласник Републике Српске“, број 123/20 и 26/21.

²⁰ „Службени гласник Републике Српске“, бр. 127/08, 58/09, 100/11, 67/13, 100/17, 82/19 и 17/23.

2.1.1. Одржавање стабилности и унапређење финансијског сектора

У циљу одржавања стабилности финансијског сектора, као и његовог унапређења, Комитет је на одржаним сједницама, кроз континуирану анализу извјештаја и информација које су сачинили надзорни органи, разматрао стање финансијског сектора у цјелини и по сегментима (банкарство, осигурање и тржиште хартија од вриједности). Такође, у складу са Споразумом о сарадњи надзорних органа финансијског сектора у Републици Српској, очување стабилности финансијског сектора и унапређење законитости пословања финансијских посредника вршено је кроз размјену информација у конкретним питањима, као и у погледу потенцијалних опасности по стабилност и потребама унапређења финансијског сектора, укључујући и идентификовање и разматрање потребе за унапређењем супервизорске праксе и регулаторног оквира.

У извјештајном периоду, Комитет је разматрао информације које се односе на:

- даљи развој платних система, са нагласком на припрему Босне и Херцеговине за интеграцију у Јединствено подручје плаћања у еврима (СЕПА);
 - развој тржишта хартија од вриједности и финансијско описмењавање становништва кроз емисију штедних обвезница;
 - предузете надзорне мјере КХов РС према Централном регистру хартија од вриједности а.д. Бања Лука (ЦРХов) , а у циљу очувања стабилности на тржишту хартија од вриједности;
 - позитивне активности и ограничења са којима се сусреће АЗОРС у области међународне сарадње;
 - учеснике на тржишту осигурања Републике Српске;
 - иницијативу Централне банке БиХ да се успостави сарадња са ентитетским агенцијама за банкарство и агенцијама за осигурање у циљу увођења финансијске едукације у образовни систем;
 - процес европских интеграција и друге односе са међународним финансијским институцијама у области финансисјког сектора (почетак прве фазе преговора БиХ са ЕУ, информације за састанке пододбора ЕУ и др);
 - усвојене законе и планиране законодавне активности у наредном периоду за финансијски сектор;
 - стање у сектору банкарства, осигурања и на тржишту хартија од вриједности;
 - рад надзорних органа и питањима од значаја за ефикасну супервизију и стабилност сектора почетку прве фазе преговора БиХ са ЕУ;
- **Даљи развој платних система, са нагласком на припрему Босне и Херцеговине за интеграцију у Јединствено подручје плаћања у еврима (СЕПА)**

Комитет се упознао са предузетим активностима у вези са процесом придруживања БиХ СЕПА подручју, као јединственог система платног промета који укључује не само чланице ЕУ, а чијим приступањем би корист имали сви корисници платних услуга. С обзиром на то да БиХ није чланица ЕУ, за њено учлањење у СЕПА систем потребно је испунити дефинисане критеријуме прописане од Европског платног савјета и службено поднијети захтјев за чланство државе, након чега се банке појединачно могу прикључивати овој платној мрежи. Како би се приступио СЕПА подручју, неходне су значајне регулаторне и инфраструктурне промјене, које укључују ревидирање прописа који уређују платни промет, спречавање прања новца и финансирање терористичких активности и друго. Имајући у виду наведено, на позив ЦББиХ, успостављен је Координациони одбор за придруживање БиХ СЕПА подручју, којим координира ЦББиХ, а чији чланови су представници ЦББиХ, МФРС, Министарства финансија ФБиХ, АБРС, Агенције за банкарство ФБиХ и Удружења банака БиХ. Према информацијама добијеним од представника Свјетске банке, мјера „Приступ јединственом подручју плаћања у еврима“ није садржана у појединачним плановима ни једне земље Западног Балкана, и то на изричит захтјев ЕУ са образложењем да иста, сама по себи, обезбјеђује велики број предности,

из ког разлога по овом основу неће бити могуће аплицирати за додатна бесповратна средства. Даље, Комитет је упознат да је до сада је одржано неколико састанака Координационог одбора за придруживање БиХ СЕПА подручју, у виду припремних едукативних радионица, док се у наредном периоду очекује израда ентитетских закона и аката у области платног промета, у складу са ентитетским належностима, у циљу испуњења СЕПА регулаторних захтјева и стандарда, али и уопште у циљу унапређења пружања услуга платног промета у Републици Српској и БиХ.

- **Развој тржишта хартија од вриједности и финансијско описмењавање становништва кроз емисију штедних обвезница**

Комитет се на 45. сједници упознао са реализованим активностима за прву емисију штедних обвезница. За потребе анализе нових облика задужења Републике Српске и потребе и спремности домаћег тржишта, али и Републике Српске као емитента, за емисију нових облика финансијских инструмената, у 2023. години ангажован је Институт економских наука Економског факултета из Бањалуке. Институт је, у септембру 2023. године, израдио “Студију интернализације јавног дуга Републике Српске“, којом су елаборирани оправданости понуде нових модела задужења и образложени нови модели задужења Републике Српске на домаћем тржишту са нужним предусловима.

На бази поменуте студије МФРС је приступило разради краткорочно прихватљивог модела задужења у форми емисије тзв. штедних обвезница, те су спроведене сљедеће активности:

- 1) дорађена је платформа Бањалучке берзе и омогућен директан приступ “Поштама Српске“ у циљу уписа обвезница на њеним шалтерима,
- 2) платформа Бањалучке берзе прилагођена је креденцијалима берзанских посредника, како би и ови субјекти остали актери у поступку емисије,
- 3) ЦРХОВ је извршио прелиминарно тестирање ефеката континуиране емисије,
- 4) МФРС је извршило низ интерних прилагођавања у области рачуноводства и извјештавања,
- 5) креирани су неопходни електронски извјештаји о уписима и уплатама обвезница,
- 6) успостављена је аутоматизована обрада уписаних и уплаћених обвезница у оквиру МФРС,
- 7) извршено је тестирање функционалности платформе Бањалучке берзе у “Поштама Српске“,
- 8) извршено је тестирање функционалности платформе Бањалучке берзе са берзанским посредницима,
- 9) извршено је тестирање платних система у банкама и “Поштама Српске“,
- 10) извршена је анализа правних могућности и финансијског потенцијала Пензијског резервног фонда Републике Српске за улогу подржаваоца ликвидности,
- 11) поднесена је инцијатива ЦББиХ за уједначавање накнада по дневним пресјецима у жиру клирингу.

На овај начин, у току 2024. године заокружена је инфраструктура за емисију штедних обвезница, те су идентификоване активности неопходне за реализацију прве емисије штедних обвезница, и то:

- 1) донијети одлуку о конкретним елементима емисије,
- 2) закључити одговарајуће уговоре са учесницима у поступку и дефинисати међусобна права и обавезе,
- 3) осмислити и спровести промоцију емисије.

- **Предузете надзорне мјере КХОВ РС према Централном регистру хартија од вриједности а.д. Бања Лука у циљу очувања стабилности на тржишту хартија од вриједности;**

Предсједник КХОВ РС је, на 45. сједници, која је одржана 01.04.2024. године, упознао чланове Комитета са незаконитим поступањем Централног регистра хартија од вриједности а.д. Бања Лука (ЦРХОВ) и његових органа управљања у вршењу јавних овлашћења. У складу са својим

овлашћењима, а у циљу санкционисања незаконитог понашања, КХОВ РС је у поступку континуираног надзора над пословањем ЦРХОВ на сједници одржаној дана 23.02.2024. године донијела рјешење, којим се изриче јавна опомена ЦРХОВ. Поред наведеног, Комитет је упознат и са незаконитим и нетранспарентним поступањем Управног одбора ЦРХОВ у поступку избора директора ЦРХОВ. Наглашено је да чинећи пропусте у обављању јавних овлашћења, те непримјењивањем одредби законских и подзаконских аката од стране ЦРХОВ ствара се правна несигурност и отежава надзорна функција КХОВ РС.

Предсједавајућа Комитета је изразила забринутост због навода које је изнио предсједник КХОВ РС, а који указују на недолично понашање тржишног учесника са јавним овлашћењима његово непоступање по налогу надзорног органа. Имајући у виду наведено Комитет је донио закључак да имајући у виду значај ЦРХОВ, као институције са јавним овлашћењима, МФРС мора преиспитати да ли су представници државног капитала, као већинског власника, на адекватан начин заступљени у органима ЦРХОВ, те предузети одређене радње на отклањању уочених недостатака.

Надаље, предсједник КХОВ РС је на 47. сједници, која је одржана 26.12.2024. године, упознао чланове Комитета да је један од бивших чланова Управног одбора ЦРХОВ уложио жалбу против рјешења КХОВ РС о избору новог Управног одбора ЦРХОВ, уз приједлог да се одреди судска мјера обезбјеђења са привременом мјером. При томе је нагласио значај ЦРХОВ, надлежности, функцију и улогу коју има ЦРХОВ на тржишту хартија од вриједности, као и штетне посљедице које би произвело прихватање поменутог приједлога.

• **Активности АЗОРСа у области међународне сарадње**

Комитет је упознат да је захваљујући активностима које је АЗОРС предузела у претходним годинама на међународној идентификацији као супервизора који активно прати међународне захтјеве и стандарде који се односе на сектор осигурања и супервизију осигурања, у току 2024. године резултирало чланством у Међународној асоцијацији супервизора у осигурању (енг. International Association of Insurance Supervisors – IAIS) и Међународној организацији пензијских супервизора (енг. International Organisation of Pension Supervisors – IOPS).

С друге стране, и даље је присутно континуирано оспоравање и онемогућавање АЗОРС да самостално потписује међународне споразуме о сарадњи из области осигурања, а у складу са Законом о друштвима за осигурање, од стране Агенције за осигурање у БиХ која се неријетко представља као надзорни орган за сектор осигурања у БиХ и тиме доводи у заблуду међународне супервизоре финансијског сектора и друге актере на међународном финансијском тржишту, у погледу надлежности и овлашћења појединих институција БиХ у питањима која су искључиво надлежност ентитета. АЗОРС је, у току 2024. године, спровела завршне активности на усаглашавању приједлога „Споразума о разумијевању о међусобној сарадњи и размјени информација у сектору осигурања између Агенције за осигурање у БиХ, Агенције за надзор осигурања ФБиХ, Агенције за осигурање РС и Хрватске агенције за надзор финансијских услуга“, међутим овај споразум није потписан јер није постигнута сагласност у оквиру Предсједништва БиХ.

Комитет је информисан о Пројекту техничке помоћи процјене усклађености са основним принципима осигурања (Insurance Core Principles- ICP) који је инициран је од стране консултаната Свјетске банке. Након консултација и усаглашавања са АЗОРС, МФРС је изразило заинтересованост за техничку помоћ Свјетске банке за спровођење ICP процјене, уз прецизирање прихватљивих карактеристика ICP процјене, и то:

- засебна ICP процјена за Републику Српску (засебан извјештај са препорукама за Републику Српску, који узима у обзир захтјеве релевантних ЕУ директива),
- повјерљив карактер извјештаја и других кориштених докумената,
- самопроцјена од стране Агенције, уз континуирану подршку независног екстерног консултаната, ради доприноса разумијевању ICP принципа, стандарда и водича и постизања објективних резултата самопроцјене,
- реализација ICP процјене у току 2024. године, почевши од марта 2024. године.

У току 2024. године потписан је споразум о повјерљивости између АЗОРС заступане по директору, те свих чланова Пројектног тима, те су достављени попуњен Упитник и тражени подаци, заједно са пратећом документацијом, која није повјерљивог карактера.

АЗОРС је до краја 2024. године спровела све активности према утврђеном плану Пројекта, из којег би требао произаћи детаљан извјештај о усклађености.

- **Учесници на тржишту осигурања Републике Српске**

Комитет је информисан о најављеном престанку пословања „Триглав осигурања“ а.д. Бања Лука у Републици Српској. АЗОРС је у току 2024. године обавијештена о намјери консолидације пословања овог друштва за осигурање на начин да пословање у Босни и Херцеговини врши преко једног друштва за осигурање и то Триглав осигурање дд Сарајево, при чему би се дјеловање тог друштва у Републици Српској реализовало преко филијале, а Триглав осигурања а.д. Бања Лука би престало са пословањем. Имајући у виду да пренос цјелокупног портфеља осигурања у свим врстама осигурања на друштво за осигурање са сједиштем у ФБиХ имплицира престанак дозволе, планирано је да се изврши пререгистрација дјелатности осигурања у другу дјелатност или да се пословање овог привредног субјекта оконча добровољном ликвидацијом.

Чланови Комитета су закључили да би овакво понашање учесника на тржишту осигурања и других сектора финансијског система могло произвести штетне посљедице на финансијски систем Републике Српске, те да у наредном периоду треба предузети одређене активности у циљу очувања стабилности финансијског система.

- **Иницијатива Централне банке БиХ да се успостави сарадња са ентитетским агенцијама за банкарство и агенцијама за осигурање у циљу увођења финансијске едукације у образовни систем**

Комитет је информисан да је Централна банка БиХ, у току децембра 2024. године иницирала сарадњу са АЗОРС и АБРС на увођењу финансијске едукације у образовни систем.

Комитет је заузео став да нико нема монопол на едукацију, те да чланице Комитета могу дати значајан допринос финансијском описмењавању и бити корисник одређених програма. Ентитетски супервизори су кредибилни и стручни да такву врсту едукације проводе на територији Републике Српске, те је закључено да нема основа да ЦББиХ координише тим активностима. ЦББиХ нема надлежност за финансијски сектор и селективну едукацију. Наглашено је да су омбудсмани у надлежности ентитета, као и високо образовање, и да сви који желе да се баве едукацијом ученика, морају имати сагласности органа и институција Републике Српске да уђу у школе.

- **Процес европских интеграција и друге односе са међународним финансијским институцијама у области финансијског сектора (почетак прве фазе преговора БиХ са ЕУ, информације за састанке пододбора ЕУ и др)**

Комитет је на 46. сједници информисан о почетку прве фазе преговора БиХ са ЕУ у виду експланаторног скрининга правне тековине ЕУ. Представници МФРС, АБРС, АЗОРС и КХОВ РС су у Радним групама за Поглавља 4, 9 и 28, која су релевантна за финансијски систем, идентификовали питања која су прослијеђена на даље поступање, те да се у наредном периоду може очекивати интензивирање активности у вези са објашњавањем примјене правне тековине ЕУ и усаглашености домаћег правног система са истим.

У вези са успостављањем структура и тијела за спровођење програма европске територијалне сарадње, Влада Републике Српске је на 71. сједници од 30.05.2024. године донијела закључке²¹ којима захтијева да се:

²¹Број: 04/1-012-2-1784/24 од 30.05.2024. године.

- све активности у вези са реализацијом програма европске територијалне сарадње врше искључиво у складу са Уставом прописаним надлежностима свих нивоа власти у БиХ,
- приступи изради и усвајању модела за реализацију програма европске територијалне сарадње у БиХ у складу са релевантним регулативама ЕУ и на највишем техничком и политичком нивоу договореним, од свих нивоа власти у БиХ, усвојеним и од стране ЕУ подржаним системом координације процеса европских интеграција у БиХ.

За потребе упознавања учесника овог процеса са овом фазом преговора, у организацији Дирекције за европске интеграције дана 10.06. и 11.06.2024. године одржана је обука на тему припреме за скрининг, на којој је предавач био бивши министар европских послова и бивши главни преговарац Црне Горе. Такође, дана 18.06.2024. године у Административном центру Владе Републике Српске министар за европске интеграције у Влади Републике Србије Тања Мишчевић одржала је предавање на тему скрининга.

- **Информација о усвојеним законима и планираним законодавним активностима у наредном периоду за финансијски сектор;**

У циљу идентификовања и разматрања потреба за унапређење регулаторног оквира којим се уређује финансијски сектор, Комитет је, у извјештајном периоду, разматрао Информацију о усвојеним и планираним законодавним активностима, у којој су презентоване информације о:

1. Статусу спровођења недавно усвојених закона:

- 1) Закон о електронском новцу

Закон о електронском новцу усвојен је у децембру 2023. године, а на снагу је ступио у јулу 2024. године, с циљем стварања неопходне правне претпоставке за пословање друштава за издавање електронског новца и обављање плаћања електронским новцем и снажнији развој електронске трговине у Републици Српској. Овим законом уређују се издаваоци електронског новца, услови за оснивање, пословање и престанак рада друштва за издавање електронског новца, укључујући и одредбе које се односе на бонитетне захтјеве ових друштава (висина капитала и стицање квалификованог учешћа), заштита средстава имаоца електронског новца, надзор над пословањем издаваоца електронског новца у Републици Српској, те заштита права и интереса ималаца електронског новца, у складу са релевантним директивама ЕУ.

- 2) Закон о измјенама и допунама Закона о обавезним осигурањима у саобраћају

Закон о измјенама и допунама Закона о обавезним осигурањима у саобраћају је ступио на снагу 12. јануара 2024. године. Рок за доношење подзаконских аката био је 11. април 2024. године.

АЗОРС је, у складу са законским роком, донијела Правилник о минималном садржају база података и централној електронској евиденцији за обавезна осигурања у саобраћају²². Правилник је ступио на снагу 3. маја 2024. године. Рок за усклађивање пословања друштава за осигурање и Заштитног фонда Републике Српске (у даљем тексту: Заштитни фонд) је годину дана од дана ступања на снагу акта УО Агенције, тј. 3. маја 2025. године.

- 3) Закон о измјенама и допунама Закона о девизном пословању

Приједлог закона о измјенама и допунама Закона о девизном пословању усвојен је на 12. редовној сједници Народне скупштине Републике Српске, која је одржана 27. и 28. новембра 2024. године. Закон је објављен у “Службеном гласнику Републике Српске“, број 107/24 од 12. децембра 2024. године, и ступио је на снагу осмог дана од дана објављивања, осим одредаба чл. 19д, 33, 33а. и 33б, а које ступају на снагу годину дана од дана објављивања овог закона.

Разлози за доношење Закона садржани су у потреби:

1. усаглашавања са Законом о републичкој управи,
2. унапређења функционисања тржишта и тржишне конкуренције у складу са преузетим међународним обавезама,

²² “Службени гласник Републике Српске“, број 37/2).

3. унапређења поступка лицензирања мјењача и контроле обављања мјењачког пословања на начин да АБРС, као регулаторни и надзорни орган банака и других организација банкарског система, годину дана од дана његовог објављивања преузме надлежност од Министарства финансија над издавањем и одузимањем дозволе за обављање мјењачких послова, као и контролу мјењачких послова, која је тренутно у надлежности Пореске управе РС,

4. унапређења начина извјештавања о кредитним пословима са иностранством, на начин да обвезници извјештавања своје извјештаје о кредитним пословима, након истека рока од годину дана од дана његовог објављивања, путем Интегралног информационог система достављају Пореској управи умјесто Министарству финансија.

Пореска управа РС, у складу са Законом, има рок за израду подзаконских аката 90 дана од дана ступања на снагу члана 19д. Закона, тј. до 12. марта 2026. године.

АБРС, у складу са Законом, има рок за израду подзаконских аката 120 дана од дана ступања на снагу члана 33а. Закона, тј. до 11. априла 2026. године.

4) Нацрт закона о измјенама и допунама Закона о банкама Републике Српске

У складу са планираним активностима у 2024. години и подржавајући Стратегију приоритетних активности за одржавање усклађености банкарске регулативе са регулативом ЕУ за период 2022-2024. године, Министарство финансија РС је, као надлежни обрађивач прописа у области банкарског сектора, у сарадњи са Агенцијом за банкарство РС, израдило Нацрт закона о измјенама и допунама Закона о банкама Републике Српске, у складу са релевантним директивама Европске уније, уз уважавање достигнутог степена развоја банкарског сектора Републике Српске, а који је Народна скупштина Републике Српске разматрала и усвајала на Дванаестој редовној сједници Народне скупштине Републике Српске, одржане 28. новембра 2024. године.

Разлози за доношење овог закона садржани су у потреби његовог усклађивања са релевантним прописима Европске уније, а с циљем наставка спровођења реформе банкарског сектора Републике Српске и проширења правног оквира којим се омогућава даљи развој тржишта капитала.

Министарство финансија је објавило Нацрт закон о измјенама и допунама Закона о банкама Републике Српске на својој интернет страници и позвало сва заинтересована лица и субјекте да доставе своје коментаре, приједлоге и сугестије ради израде што квалитетнијег законског рјешења. Све достављене примједбе и сугестије од банака на Нацрт закона Министарство финансија РС, као обрађивач закона, је размотрило и заједно са преставницима Агенције за банкарство Републике Српске сачинило Приједлог закона, чије разматрање и усвајање се очекује у току другог квартала 2025. године.

Поред горе наведених закона, АБРС је усвојила сва подзаконска акта прописана Законом о електронском новцу, и то: 4 одлуке у вези са лицензирањем, 7 одлука у вези са надзором и 1 инструкцију. Такође, УО АБРС, је дана 10.12.2024. године, усвојио двије значајне одлуке за регулатора, и то: Одлуку о заштитном слоју капитала за системски значајне банке и Одлуку о методологији за утврђивање системски значајних банака и заштитног слоја капитала за системски значајне банке.

2. Планираним законодавним активностима за 2025. годину, којима су обухваћени:

1) Израда Приједлога закона о измјенама и допунама закона о банкама Републике Српске,

2) Израда Нацрта и Приједлога закона о измјенама и допунама Закона о добровољним пензијским фондовима и пензијским плановима,

3) Израда Нацрта и Приједлога закона о измјенама и допунама Закона о микрокредитним организацијама,

4) Израда Нацрт закона о унутрашњем платном промету,

5) Анализа регулаторног оквира којим се уређује сектор осигурања и израда радног материјала за нови Закон о друштвима за осигурање.

- **Разматрање извјештаја о стању у сектору банкарства, осигурања и на тржишту хартија од вриједности**

Разматрањем полугодишњих и годишњих извјештаја о стању у сектору банкарства, осигурања и на тржишту хартија од вриједности, Комитет се упознао са стањем у финансијском сектору у 2023. години и првом полугодишту 2024. године. Такође, чланови Комитета су редовно у току сједница размјењивали информације и разматрали стање у сектору банкарства, осигурања и тржишта хартија од вриједности, по кварталима 2024. године.

- **Разматрање извјештаја о раду сваког надзорног органа**

Приликом разматрања извјештаја надзорних органа, Комитет се упознао са радом надзорних органа и предузетим мјерама за период 2023. године и прво полугодиште 2024. године. Такође, чланови Комитета из реда надзорних органа су на редовној основи, током извјештајног периода, размјењивали информације о актуелним надзорним активностима и потребама међусобне сарадње приликом провођења надзора.

2.1.2. Заједничке активности чланица Комитета

2.1.3. Промоција и едукација

Заједничке активности надзорних органа, који дјелују у оквиру Комитета, на едукацији учесника на тржишту хартија од вриједности, осигурања и банкарства биле су усмјерене на примјену прописа који регулишу спречавање прања новца и финансирања терористичких активности. Стога је дана 17.12.2024. године, одржано једнодневно редовно стручно оспособљавање и усавршавање запослених који обављају послове СПН/ФТА, а који су обвезници Закона о СПН/ФТА из финансијског сектора у заједничкој организацији КХоВРС, АБРС, АЗОРС у оквиру Вебинара „Примјена прописа о спречавању прања новца и финансирања терористичких активности у сектору хартија од вриједности, факторинга, услуга повезаних са виртуелним валутама, осигурања, добровољног пензијског осигурања и микрокредитних организација“.

У реализацији заједничког пројекта Агенције за банкарство Републике Српске са Удружењем економиста Републике Српске “SWOT“ на тему финансијске писмености, којим се проводе активности са циљем унапређења финансијске писмености, знања и положаја корисника финансијских услуга, израђени су едукативни видео материјали о новим услугама на банкарском тржишту и о новим стандардима пословања финансијских институција, који су представљени јавности путем интернет странце Агенције. Припремљени су и сви затражени приједлози и корекције садржаја кључних порука за кориснике у оквиру свеобухватне мултимедијске кампање, која је спроведена у другој фази пројекта, а Омбудсман за банкарски систем Републике Српске је одржао едукативна предавања о коришћењу финансијских производа и услуга ученицима завршних разреда у средњим школама у Бањој Луци, Бијељини и Прњавору, као циљној групи, у сврху побољшања финансијских вјештина ученика.

Поред заједничких активности, чланице Комитета су појединачно спроводиле активности едукације и промоције у циљу даљег развоја финансијског тржишта, а што је детаљније презентовано кроз извјештаје надзорних органа.

3. СТАЊЕ ФИНАНСИЈСКОГ СЕКТОРА У 2024. ГОДИНИ

Финансијски сектор Републике Српске чине банке, микрокредитне организације, друштва за осигурање, друштва за управљање инвестиционим фондовима, друштво за управљање алтернативним инвестиционим фондовима, друштва за управљање добровољним пензијским фондом, инвестициони фондови, алтернативни инвестициони фондови, добровољни пензијски фондови и други учесници на финансијском тржишту.

Табела 1: Структура активе финансијског сектора Републике Српске - преглед за 2023. и 2024. г.

Дијелови сектора финансијских услуга (финансијске институције)	31.12.2023.		31.12.2024.		Индекс 2024/2023
	Актива (у 000 КМ)	Удио (у %)	Актива (у 000 КМ)	Удио (у %)	
Банке	10.370.100	87	11.205.300	87,2	108
Друштва за осигурање	653.653	6	696.885	5,4	107
Инвестициони фондови	177.994	2	175.375	1,4	99
Микрокредитне организације	624.090	5	732.181	5,7	117
Добровољни пензијски фонд	35.874	0	45.237	0,3	126
Лизинг друштва	-	-	-	-	-
УКУПНО	11.861.711	100	12.854.978	100	108

Извор: надзорни органи

3.1. Банкарски сектор

Са стањем на дан 31.12.2024. године, у Републици Српској је пословало 8 банака, са већинским приватним капиталом, уз доминацију страног приватног капитала код четири банке, док су четири банке у већинском приватном власништву домаћих акционара.

3.1.1. Основни показатељи

У наредној табели утврђени су основни показатељи структуре и развоја банкарског сектора Републике Српске.

Табела 2: Основни показатељи банкарског сектора - упоредни преглед за 2023. и 2024. годину

Ред. бр.	Опис	31.12.2023.	31.12.2024.	Индекс 2023/2024
1.	Број банака	8	8	-
2.	Запослени	3.021	3.139	104
3.	Број организационих дијелова	277	278	100
4.	Билансна актива (нето) (у мил. КМ)	10.030,60	10.855,80	108
5.	Билансна актива/БДП (у %)	63,8	64,6	-
6.	Основни капитал (у мил. КМ)	1.130,00	1.309,90	116
7.	Новчана средства (у мил. КМ)	2.560,00	2.755,90	108
8.	Укупни депозити (у мил. КМ)	7.740,10	8.354,20	108
	- Депозити привреде	1.738,60	2.617,60	151
	- Депозити грађана	4.587,90	5.066,90	110
	- Депозити Владе и владиних институција	861,4	669,7	78
9.	Укупни депозити/БДП (у %)[1]	49,2	49,7	-
10.	Укупни кредити банака из РС (у мил. КМ)	6.056,50	6.695,20	111
	- Кредити привреди	2.440,60	2.837,20	116
	- Кредити грађанима	3.018,00	3.303,30	109

	- Кредити Влади и владиним институцијама	495,5	554,7	112
11.	Укупни кредити /БДП (у %)	38,5	39,9	-
12.	Укупна кредитна задуженост грађана - код банака из РС и филијала банака из ФБиХ (у мил. КМ)	3.724,40	4.145,40	111
13.	ННІ индекс концентрације (актива)	1.742	1.740	-

Извор: Агенција за банкарство РС

Нето билансна актива банкарског сектора Републике Српске износи 10,9 милијарди КМ и већа је за 825,2 милиона КМ или 8% у односу на крај 2023. године.

Укупни ванбиланс износи 1,6 милијарди КМ и већи је за 183,4 милиона КМ или 13% у односу на крај 2023. године. Све ставке ризичног ванбиланса биљеже раст, изузев осталих ванбилансних обавеза (које су на приближно истом нивоу) у односу на крај 2023. године.

Укупни билансни капитал банака износи 1,5 милијарди КМ, чини 14% укупне пасиве и биљежи раст од 180,5 милиона КМ или 14% у односу на крај 2023. године. На повећање укупног билансног капитала утицало је повећање позиције нераспоређене добити за 158,1 милион КМ или 34%, резерви капитала за 12,8 милиона КМ или 10%, обичних акција за 5 милиона КМ и смањење негативне позиције осталог капитала за 4,6 милиона КМ у односу на крај 2023. године.

Стопа регулаторног капитала банкарског сектора Републике Српске износи 21,1% и за 0,1 процентни поен је већа у односу на крај 2023. године и за 9,1 процентних поена већа од законом прописаног минимума од 12%. На нивоу банкарског сектора Републике Српске, остале стопе капитала су веће у односу на прописане минималне стопе, стопа редовног основног капитала износи 19,9%, а основног капитала 20%.

Стопа финансијске полуге на нивоу банкарског сектора Републике Српске износи 11,5% и већа је за 0,7 процентних поена у односу на крај 2023. године, те је за 5,5 процентних поена већа од регулаторно прописаног минимума од 6%.

Укупна изложеност банака или укупна финансијска имовина на дан 31.12.2023. године износи 12,6 милијарди КМ, од чега се 11 милијарди КМ односи на билансне изложености, а 1,6 милијарде КМ на ванбилансне изложености.

Укупни кредити износе 6,7 милијарди КМ и већи су за 638,7 милиона КМ или 11% у односу на крај 2023. године. Највеће учешће у укупним кредитима од 49,3% и даље имају кредити дати становништву који износе 3 милијарде КМ и већи су за 285,3 милиона КМ или 9%, док кредити дати приватним предузећима чине 33,9% укупних кредита и исти су већи за 168,1 милион КМ или 8% у односу на крај 2023. године.

Неквалитетни кредити, односно кредити разврстани у ниво кредитног ризика 3 (NPL) износе 249,3 милиона КМ и у односу на крај 2023. године већи су за 28,8 милиона КМ или 13,1%.

Учешће NPL у укупним кредитима је повећано са 3,6% колико је износило на крају 2023. године, на 3,7%. Стопа NPL-а правних лица износи 4,5% док стопа NPL-а физичких лица износи 3%.

Новчана средства укупно износе 2,8 милијарди КМ и већа су за 195,9 милиона КМ или 8% у односу на крај 2023. године.

Улагања у хартије од вриједности износе 1,3 милијарде КМ и мања су за 60,6 милиона КМ или 4,3% у односу на крај 2023. године. У структури дужничких ХОВ доминантно учешће имају ХОВ које су емитовале државе и владе од 95,6% и биљеже пад од 71,1 милион КМ или 5% у односу на крај 2023. године. У структури дужничких ХОВ које су емитовале државе и владе доминантно учешће имају ХОВ које је емитовала Република Српска са учешћем од 85,3% и са стопом пада од 2%, односно исте су имале пад од 20,3 милиона КМ, затим државе чланице ЕУ са учешћем од 9,2% које су имале пад од 51,5 милиона КМ или 30% у односу на крај 2023. године.

Депозити као најзначајнији извор финансирања банака са учешћем од 77% у укупној пасиви износе 8,4 милијарде КМ и забиљежили су раст од 614,1 милион КМ или за 8% у односу на крај 2023. године.

Штедња становништва, укључујући и текуће рачуне, износи 4,8 милијарди КМ и већа је за 440,6 милиона КМ или 10% у односу на крај 2023. године. Орочена штедња чини 76,8% укупне штедње и већа је за 118,3 милиона КМ или 6%, а штедња по виђењу без текућих рачуна грађана чини 23,2% укупне штедње грађана и мања је за 9% у односу на крај 2023. године.

3.1.2. Профитабилност

Финансијски резултат који су банке оствариле у 2024. години је позитиван и износи 247,2 милиона КМ. У односу на крај 2023. године већи је за 31% или 57,9 милиона КМ. Свих осам банака исказало је нето добит.

3.1.3. Пондерисане номиналне и ефективне каматне стопе банака

Просјечна укупна пондерисана номинална каматна стопа на кредите банака из Републике Српске за 2024. годину износи 5,77% и мања је за 0,07 процентних поена, а укупна просјечна ефективна каматна стопа износи 6,75% и мања је за 0,2 процентних поена у односу на 2023. годину.

Просјечна пондерисана ефективна каматна стопа на укупне депозите банака са сједиштем у Републици Српској је 2,39% и већа је за 0,18 процентних поена у односу на 2023. годину.

Разлика између просјечне пондерисане ефективне каматне стопе на укупне кредите (6,75%) и просјечне пондерисане ефективне каматне стопе на укупне депозите (2,39%) износи 4,36 процентна поена и мања је за 0,38 процентних поена у односу на 2023. годину.

3.2. Микрокредитне организације

Микрокредитни сектор Републике Српске са 31.12.2024. године чинило је 16 МКО, које су пословале преко 281 организационог дијела (47 филијале и 234 остала организациона дијела), а односи се на 14 микрокредитних друштава (у тексту: МКД) и 2 микрокредитне фондације (у тексту: МКФ).

3.2.1. Основни показатељи

Табела 3: Основни показатељи МКО РС - упоредни преглед за 2023. и 2024. годину

Ред. бр.	Опис	31.12.2023.	31.12.2024.	Индекс 2023/2024
1.	Број микрокредитних организација РС	15	16	107
2.	Запослени	782	931	119
3.	Број орг. дијелова МКО из ФБиХ	112	124	111
4.	Билансна актива (брuto) (у 000 КМ)	624.090	732.181	117
5.	Билансна актива МКО/БДП (у %)	3,9	4,6	-
6.	Капитал (у 000 КМ)	183.757	174.746	95
	- Основни капитал	61.159	63.704	104
	- Нераспоређена добит	117.064	105.709	90
7.	Укупни кредити МКО (брuto) (у 000 КМ)	544.562	661.029	121
	- Кредити правним лицима	13.672	21.500	157
	- Кредити становништву	530.890	639.529	120

Извор: Агенција за банкарство РС

Укупна актива (брuto) МКО са сједиштем у Републици Српској је износила 732,2 милиона КМ и већа је за 17% или за 108,1 милион КМ у односу на стање са крајем 2023. године.

Бруто кредити су износили 661 милион КМ или 90% укупне активе и расли су по стопи од 21% или у износу од 116,5 милиона КМ, од чега кредити без кашњења у отплати износе 642,6 милиона КМ или 97,2% укупних кредита.

Доспјела потраживања износила су 2,7 милиона КМ или 0,4% укупних кредита, без значајне промјене износа у односу на крај 2023. године.

Капитал МКО (капитал МКД и улози МКФ) износио је укупно 174,7 милиона КМ или 24,1% пасиве са падом по стопи од 5% или у износу од 9 милиона КМ у односу на стање са 31.12.2023. године, а односи се на капитал МКД у износу од 173,6 милиона КМ и улоге МКФ у износу од 1,1 милиона КМ.

Укупне обавезе МКО по узетим кредитима/зајмовима су износиле 483,8 милиона КМ или 67% пасиве са растом по стопи од 25% или у износу од 96,1 милион КМ у односу на стање са 31.12.2023. године (387,7 милиона КМ).

МКО су оствариле позитиван **финансијски резултат** у укупном износу од 51,7 милиона КМ, што је више за 26% или за 10,6 милион КМ у односу на исти исказан са 31.12.2023. године.

3.2.2. Пондерисане номиналне и ефективне каматне стопе МКО

Просјечна пондерисана ефективна каматна стопа на укупне кредите МКО је 33,93% и већа је за 3,27 процентних поена у односу на 2023. годину.

3.3. Даваоци лизинга

Потраживања по основу финансијског и оперативног лизинга пословних јединица ДЛ и финансијског лизинга ДЛБ са 31.12.2024. године укупно износе 185,9 милиона КМ са стопом раста од 9% или у износу од 15,8 милиона КМ у односу на стање са 31.12.2023. године.

Финансијски лизинг пословних јединица ДЛ и ДЛБ је износио укупно 168,9 милиона КМ или 90,8% укупног лизинга са стопом раста од 14% или у износу од 20,5 милиона КМ у односу на стање са 31.12.2023. године.

Оперативни лизинг пословних јединица ДЛ износио је 17,1 милион КМ или 9,2% укупног лизинга, мањи је за 4,7 милиона КМ или 22% у односу на стање са 31.12.2023. године.

Потраживања према примаоцу лизинга најзначајнија су код правних лица у укупном износу од 166,8 милиона КМ или 89,7% укупног лизинга са растом по стопи од 12% или у износу од 17,3 милиона КМ у односу на стање са 31.12.2023. године.

Просјечна пондерисана ефективна каматна стопа лизинг накнаде (ЕЛИН) по основу финансијског лизинга пословних јединица ДЛ и ДЛБ у овом извјештајном периоду је 10,53% и већа је за 0,42 процентна поена у односу на 2023. годину.

3.4. Тржиште осигурања²³

На тржишту осигурања у 2024. години пословало је 14 друштава за осигурање са сједиштем у Републици Српској, од којих је 12 обављало дјелатност неживотних осигурања, док су 2 друштва регистрована као композитна друштва (са дозволом за обављање дјелатности животних и неживотних осигурања). На подручју Републике Српске пословало је и 9 филијала друштава за осигурање из Федерације Босне и Херцеговине.

Укупно обрачуната премија на тржишту осигурања Републике Српске износила је 356,2 милиона КМ. У односу на претходну годину, укупно обрачуната премија била је већа за 11,2%, при чему је, на тржишту Републике Српске, премија друштава за осигурање са сједиштем у Републици Српској повећана за 8,5%, а премија филијала друштава из ФБиХ, за 18,6%. Премија неживотних осигурања била је већа за 11,7%, а премија животних осигурања за 8,6%.

Путем заступника и брокера, на тржишту осигурања Републике Српске, обрачунато је 37,2% премије. С обзиром да је Herfindahl Hirschman-ов индекс у 2024. години износио 567 поена,

²³ У овом извјештају сектор осигурања обухвата дјелатност осигурања и дјелатност организовања и управљања добровољним пензијским фондовима. Дјелатност осигурања обухвата закључивања и извршавања уговора о осигурању и реосигурању, те дјелатност посредника и заступника у осигурању. Друштва за управљање добровољним пензијским фондовима обављају дјелатност организовања и управљања добровољним пензијским фондовима и другим пензијским фондовима основаним у складу са посебним законима.

може се закључити да је на тржишту осигурања Републике Српске постојала прилично јака конкуренција. Повећана конкуренција на тржишту осигурања, посматрана кроз број друштава за осигурање, уз доминатно учешће премије осигурања од одговорности за употребу моторних возила, може угрозити стабилност сектора осигурања.

3.4.1. Основни показатељи пословања друштава за осигурање из Републике Српске

Укупно обрачуната премија, у 2024. години, друштава за осигурање са сједиштем у Републици Српској, укључујући и премију коју су ова друштва за осигурање обрачунала на тржишту осигурања ФБиХ, износила је 331,7 милиона КМ и била је већа, у односу на исти период претходне године, за 10,0%. Од укупно обрачунате премије, на премију неживотних осигурања односило се 91,1%, а на премију животних осигурања 8,9%. У односу на претходну годину, обрачуната премија неживотних осигурања је већа за 10,7%, док је обрачуната премија животних осигурања већа за 3,4%.

Укупна вриједност пословне активе/пасиве друштава за осигурање са сједиштем у Републици Српској износила је 696,9 милиона КМ и у односу на стање на дан 31.12.2023. године, била је већа за 6,6%. Укупан билансни капитал је износио 191,7 милиона КМ.

Нето резултат периода је добитак у износу од 38,7 милиона КМ. Сва друштва за осигурање у овом извјештајном периоду су исказала нето добитак периода. Укупан нето резултат у обрачунском периоду на нивоу сектора, добијен као разлика укупних прихода и добитака утврђених директно у капиталу, са једне стране, и укупних расхода и губитака утврђених директно у капиталу и текућег и одложеног пореза на добит, с друге стране, је добитак у износу од 39,5 милиона КМ.

Укупан технички резултат је износио је 161,5 милиона КМ и био је већи за 14,3% у односу на претходну годину. Позитиван технички резултат, како укупан тако и у свим врстама осигурања, указује да је укупна премија била довољна за измирење обавеза према осигураницима, корисницима осигурања и трећим оштећеним лицима.

Укупан базични капитал свих друштава за осигурање са сједиштем у Републици Српској, са стањем на дан 31.12.2024. године, који укључује капитал и животних и неживотних осигурања, износио је 143,4 милиона КМ и био је већи од гарантног фонда за 40,4 милиона КМ или 39,2%. Базични капитал за неживотна осигурања био је већи од гарантног фонда за 36,0%, а за животна осигурања за 63,1%. Поред исказаног укупног испуњавања захтјева адекватности капитала, сва друштва за осигурање са сједиштем у Републици Српској појединачно су испуњавала прописане захтјеве адекватности капитала.

Укупно обрачунате техничке резерве неживотних осигурања са стањем на дан 31.12.2024. године износиле су 271,5 милиона КМ (повећане за 4,7%), док су укупно обрачунате техничке резерве животних осигурања износиле 177,5 милиона КМ (повећане за 6,8%).

У структури улагања средстава за покриће техничких резерви неживотних осигурања, најзначајније учешће имали су орочени депозити, некретнине и хартије од вриједности, са укупним учешћем од 75,8%. Улагања у обвезнице чији је емитент Република Српска износила су 84,8 милиона КМ и чине 31,2% обрачунатих техничких резерви неживотних осигурања. У структури улагања средстава за покриће техничких резерви животних осигурања најзначајније учешће имале су хартије од вриједности, првенствено обвезнице чији је емитент Република Српска. Улагања у обвезнице чији је емитент Република Српска износила су 161,1 милион КМ и чине 90,7% обрачунатих техничких резерви животних осигурања. Код друштава која се баве животним осигурањима континуирано је обезбијеђена квантитативна и квалитативна усклађеност са прописаним захтјевима покрића техничких резерви животних осигурања.

У 2024. години, осигураницима, трећим оштећеним лицима и корисницима по основу уговора о осигурању исплаћено је 122,0 милиона КМ или 2,4% више у односу на претходну годину.

3.4.2. Преглед осталих учесника на тржишту осигурања

Поред друштава за осигурање са сједиштем у Републици Српској и филијала друштава за осигурање из Федерације Босне и Херцеговине, посебну улогу на тржишту осигурања Републике Српске имају и остали учесници који су са њима директно повезани, чији се преглед даје у наставку.

Табела 4: - остали учесници на тржишту осигурања

Р. бр.	ОПИС	31.12.2023.	31.12.2024.
1.	Заступници – физичка лица, од тога	593	602
1.1.	заступници - предузетничке радње	72	93
2.	Друштва за заступање из РС	17	20
3.	Филијале друштава за заступање из ФБиХ	4	4
4.	Брокери – физичка лица	14	21
5.	Брокери – правна лица из РС	6	7
6.	Брокери – правна лица (филијале из ФБиХ)	2	5
7.	Овлашћени актуари	40	40

Извор: Агенција за осигурање РС

У 2024. години, Агенција је организовала едукацију и одржала један редовни и два ванредна испитна рока за полагање стручног испита, који је потребан за добијање овлашћења за обављање послова заступника у осигурању и брокера у осигурању. Стручни испит је положило укупно 94 кандидата.

3.4.3. Тржиште добровољног пензијског осигурања

У овом извјештајном периоду, активности на тржишту добровољног пензијског осигурања обављало је једно друштво за управљање добровољним пензијским фондом, а то је: Друштво за управљање Европским добровољним пензијским фондом а.д. Бања Лука.

Са стањем на дан 31.12.2024. године, укупан број активних чланова фонда био је 39.043, што је за 1.137 чланова или 3,0% више у односу на исти дан претходне године. Од укупног броја активних чланова, 99,2% је приступило добровољном пензијском фонду путем пензијских планова, при чему је путем пензијских планова јавних предузећа и јавних институција приступило 93,3% укупно активних чланова фонда.

Нето вриједност имовине добровољног пензијског фонда износила је 45,2 милиона КМ. Број емитованих удјела тј. број уписаних обрачунских јединица износио је 4.096.319,07, а нето вриједност по удјелу 11,04340 КМ.24 Стопа приноса на нето имовину добровољног пензијског фонда у извјештајном периоду износила је 2,88569%.

3.5. Тржиште капитала

3.5.1. Основни показатељи

У наредној табели приказани су основни показатељи стања на тржишту хартија од вриједности.

Табела 5: Преглед основних показатеља за 2023. и 2024. годину

	2023. година	2024. година
Укупан промет (у КМ)	1.054.704.564	736.120.332
Редован промет (у КМ)	68.476.105	92.097.895
Тржишна капитализација (у КМ)	5.196.669.995	5.143.478.258
БИРС	970,77	918,99

Извор: Бањалучка берза хартија од вриједности а.д Бања Лука

²⁴ Вриједност обрачунске јединице фонда на дан вредновања утврђује се дијелењем вриједности нето имовине фонда са укупним бројем обрачунских јединица. Укупан број обрачунских јединица фонда, на дан вредновања, израчунава се на начин да се број обрачунских јединица од последњег дана за који је обрачуната вриједност обрачунске јединице фонда, увећа за број обрачунских јединица који је добијен евидентирањем обрачунских јединица на индивидуалне рачуне чланова фонда на основу запримљених уплата, те умањи за број обрачунских јединица који је добијен престанком чланства на дан вредновања.

Укупан промет на Бањалучкој берзи (укључујући блок послове, пријављене послове по основу преузимања, аукције за пакете акција, обвезнице и јавне понуде) у 2024. години износио је 736.120.332 КМ, што је 30,2% мање од оствареног укупног промета у 2023. години.

У 2024. години у односу на претходну годину дошло до повећања вриједности редовног промета акцијама (67,6%), блок послова акцијама (60,7%) и редовног промета обвезницама (14,4%), Поред тога, дошло је до пада вриједности јавних понуда акција (-83,6%) и јавних понуда обвезница (-54,2%).

Јавна понуда обвезница и трезорских записа значајно су дјеловали на остварени укупан промет на Бањалучкој берзи у 2024. години (77,4%), док је укупан промет обвезницама и трезорским записима чинио 84,2% укупно оствареног промета.

У структури укупног промета у 2024. години, као и у претходној години, доминирају обвезнице које су прометоване путем јавне понуде и у секундарном редовном промету, са учешћем од 45,5%, у односу на укупно остварени промет, али се ово учешће смањило у односу на претходну годину за 30,9%.

Од укупног промета у 2024. години, 15,76% чини редован промет акцијама, што је раст за 77% у односу на претходну годину, када је износио 8,91%. Поред тога, учешће редовног промета обвезницама повећано је у односу на претходну годину за 63,8%. Јавна понуда трезорских записа чини 38,75% укупног промета, што представља повећање учешћа за 53,2% у односу на претходну годину када је ово учешће било 25,3% укупног промета.

Редован промет на Бањалучкој берзи у 2024. години (изузимајући блок послове, пријављене послове по основу преузимања, јавне понуде и аукције за пакете акција и обвезница) износио је 92.097.895 КМ, што је за 34,5% више него у 2023. години.

Током 253 дана редовног трговања у 2024. години укупно је закључено 3.557 трансакција, што је за 14,9% мање него у 2023. години. У просјеку је закључено 14 трансакција по дану трговања, са просјечном вриједности појединачне трансакције у износу од 11.912 КМ. Просјечан редован дневни промет акцијама на Бањалучкој берзи у 2024. години износио је 167.474 КМ, што је за 66,3% више у односу на претходну годину.

Највећи редован промет акцијама у 2024. години је остварен акцијама емитената који су уврштени на слободно тржиште акција (40,8%), затим акцијама емитената који су уврштени на стандардно службено берзанско тржиште акција (37,7%).

У редовном промету обвезницама у 2024. години остварена је вриједност промета од 49.727.099 КМ, што је чинило 6,8% укупног и 54,0% редовног промета.

У 2024. години, чланови Бањалучке берзе су закључили 15 блок послова, један мање него претходне године. Укупна вриједност трговања са блок пословима износила је 71.782.958 КМ, што представља 9,8% укупног промета на Бањалучкој берзи (3% мања вриједност послова него претходне године).

У 2024. години Бањалучкој берзи је пријављено је 10 послова по основу завршених јавних понуда за преузимање у укупној вриједности од 1.902.634 КМ, што је чинило 0,3% укупног промета. Поред тога, обављене су 23 јавне понуде обвезница укупне вриједности 284.585.000 КМ, што чини 38,7% укупно оствареног промета, те 10 јавних понуда трезорских записа у вриједности 285.277.024 КМ, што чини 38,8% укупно оствареног промета.

Берзански индекси су значајан показатељ промјена цијена хартија од вриједности које су предмет берзанске трговине. Берзански индекс (БИРС) је у 2024. години имао пад од 5,3% а његова вриједност на дан 31.12.2024. износила је 918,99 поена. Највећу вриједност БИРС је имао 08.01.2024. године (991,73 поена), а најнижу вриједност је имао 27.08.2024. године (857,45 поена). Индекс обвезница Републике Српске (ОРС) је у 2024. години имао раст од 4,4% и 31.12.2024. године вриједност ОРС -а је износила 3.175,48 поена. Најнижу вриједност ОРС је имао 27.02.2024. године (2.978,32) а највишу вриједност остварио је 31.12.2024. године, када

је износио 3.175,48 поена. Пет обвезница које улазе у састав ОРС-а су у 2024. години оствариле раст цијена, а највећи раст цијена имале су обвезнице Република Српска 5,8% 13/12/28 (4,55%).

Укупна тржишна капитализација свих хартија од вриједности којима се тргује на Бањалучкој берзи на дан 31.12.2024. године износила је 5.143.478.258 КМ, што је за 1,0% мање него на крају 2023. године.

У току 2024. године одобрен је 21 проспект за емисију хартија од вриједности, реализоване су 23 емисије хартија од вриједности, 18 са проспектом и 5 емисија које се врше без обавезе израде и објављивања проспекта. Код Комисије за хартије од вриједности су у 2024. години регистрована два смањења основног капитала, и то у износу од 188.611.354 КМ. Са друге стране, једно друштво је извршило повећање капитала по основу распореда резерви и нераспоређене добити, и то у износу од 744.984 КМ.

3.5.2. Учесници на тржишту капитала и листиране хартије од вриједности

Један од показатеља развијености тржишта капитала је број тржишних учесника. У наредној табели дат је преглед тржишних учесника за 2023. и 2024. годину.

Табела 6: Преглед овлашћених учесника на тржишту капитала за 2023. и 2024. годину

Р. бр.	Учесници	2023. година	2024. година
1.	Емитенти	580	564
2.	Берзански посредници	5	5
3.	Друштва за управљање ИФ-овима	6	7
4.	Инвестициони фондови	15	16
4.1.	Затворени ИФ-ови	-	-
4.2.	Отворени ИФ-ови	15	16
5.	Кастоди банке укључујући ЦРХОВ	4	4
6.	Друштво за факторинг укључујући ИРБ	3	5
7.	Брокери	11	13
8.	Инвестициони савјетници	3	3
9.	Инвестициони менаџери	17	20

Извор: Комисија за хартије од вриједности РС

На дан 31.12.2024. године на службеном тржишту Бањалучке берзе листирано је 130 хартија од вриједности, од тога 25 акција привредних друштава и 105 обвезница. На слободном тржишту уврштено је 385 хартија од вриједности, а већину чине акције привредних друштава (358). У 2024. години делистирано је осам обвезница са службеног берзанског тржишта те 15 акција и шест обвезница са слободног тржишта. У току 2024. године на службено берзанско тржиште уврштене су 22 обвезнице, док је на слободном тржишту уврштено пет хартија од вриједности (једна акције и четири обвезнице).

3.5.3. Пружаоци услуга повезаних са виртуелним валутама

У складу са Законом о тржишту хартија од вриједности, Комисија је овлашћена да води евиденцију пружалаца услуга повезаних са виртуелним валутама.

Табела 7. Преглед пружалаца услуга повезаних са виртуелним валутама на дан 31.12.2024. године

Р.бр.	Назив
1.	„Digital Asset Management“ д.о.о. Бања Лука
2.	„Tesla Trade“ д.о.о. Бијељина
3.	„Digital Crypto Exchange“ д.о.о. Бања Лука

4.	„Crypto Trading Management Servis“ д.о.о. Бања Лука
5.	„Adria Technology“ д.о.о. Бања Лука
6.	„BITNNN EXPRESS“ д.о.о. Градишка

Извор: Комисија за хартије од вриједности РС

3.5.4. Инвестициони фондови

Законом о инвестиционим фондовима („Службени гласник Републике Српске“, бр. 92/06, 82/15, 94/19 и 64/22) прописан је начин оснивања и пословања фонда, као правног лица или посебне имовине. У смислу тог закона, инвестициони фонд је институција колективног улагања, чији је једини циљ да прикупља новчана средства и да их у складу са унапријед одређеном инвестиционом политиком улаже у различите врсте имовине ради остварења прихода и смањења ризика улагања. Закон о инвестиционим фондовима дао је могућност формирања отворених и затворених инвестиционих фондова са приватном и јавном понудом, те алтернативних инвестиционих фондова.

У Републици Српској на крају извјештајног периода пословало је седам друштава за управљање која су управљала имовином укупно 16 отворених инвестиционих фондова.

Табела 8: Преглед друштава за управљање и инвестиционих фондова у Републици Српској на дан 31.12.2024. г.

Р. бр.	Назив фонда	Назив друштва за управљање
1.	ОАИФ Adriatic Balanced	ДУИФ Полара инвест а.д. Бања Лука
2.	ОАИФ Јахорина КОИН	
3.	ОМИФ Maximus fund	ДУИФ Кристал инвест а.д. Бања Лука
4.	ОАИФ Future fund	
5.	ОАИФ Еуроинвестмент фонд	ДУИФ Еуроинвестмент а.д. Бања Лука
6.	ОАИФ Актива инвест фонд	ДУИФ Management Solutions д.о.о.Бања Лука
7.	ОМИФ Balkan investment fond	
8.	ОАИФ Борс инвест фонд	
9.	ОАИФ Профит плус	
10.	ОАИФ ВИБ фонд	
11.	ОМИФ ВБ фонд	
12.	ОС АИФ MS Loans	
13.	ОАИФ MS Global Equity	
14.	ОМИФ Инвест нова	ДУИФ Инвест нова а.д. Бијељина
15.	ОАИФ WVP Premium	ДУИФ WVP Fund Management а.д. Бања Лука
16.	ОМИФ WVP BALANCED	
17.		ДУАИФ „FS CAPITAL MANAGEMET“ д.о.о. Бања Лука

3.5.4.1. Нето вриједност имовине фондова

Нето вриједност имовине представља један од најважнијих показатеља пословања инвестиционих фондова. Према постојећим прописима, израчунавање нето вриједности имовине фондова обављају друштва за управљање инвестиционим фондовима, док банке депозитари воде рачуна да је обрачун нето вриједности обављен у складу са прописима.

У 2024. години дошло је до смањења нето вриједности имовине инвестиционих фондова у односу на крај 2023. године за 1,35%. Наиме, нето вриједност имовине смањила се са 175.728.048 КМ на 173.351.601 КМ.

Највеће апсолутно повећање НВИ у 2024. години остварили су ОАИФ WVP Premium (3.267.040 КМ, 37,83%), ОАИФ MS Global Equity (822.725 КМ, 87,52%), ОМИФ WVP BALANCED (413.060 КМ, 25,89%) и ОАИФ Adriatic Balanced (349.601 КМ, 5,72%). С друге стране, највећи апсолутни пад нето вриједности имовине остварили су ОАИФ Future fund (-3.906.878 КМ, -6,86%), ОМИФ ИНВЕСТ НОВА (-1.574.185 КМ, -10,12%), ОАИФ EUROINVESTMENT FOND (-1.300.255 КМ, -11,76%) и ОМИФ Maximus fund (-931.909 КМ, -2,55%).

Табела 9: Нето вриједност имовине инвестиционих фондова на дан 31.12.2023. и 31.12.2024.

Фонд	31.12.2023.	31.12.2024.	Разлика (КМ)	Промјена (%)
ADRIATIC BALANCED	6.109.796	6.459.398	349.601	5,72
BALKAN INVESTMENT FOND	3.559.006	3.686.266	127.260	3,58
MS GLOBAL EQUITY	939.994	1.762.719	822.725	87,52
WVP BALANCED	1.595.631	2.008.692	413.060	25,89
WVP PREMIUM	8.635.893	11.902.933	3.267.040	37,83
АКТИВА ИНВЕСТ ФОНД	6.752.137	6.972.741	220.604	3,27
БОРС ИНВЕСТ ФОНД	4.105.462	3.656.402	-449.060	-10,94
ВБ ФОНД	3.572.613	3.483.142	-89.471	-2,50
ВИБ ФОНД	6.566.765	6.126.710	-440.055	-6,70
EUROINVESTMENT FOND	11.057.559	9.757.303	-1.300.255	-11,76
ИНВЕСТ НОВА	15.560.847	13.986.662	-1.574.185	-10,12
ЈАХОРИНА КОИН	6.941.256	6.521.329	-419.927	-6,05
ПРОФИТ ПЛУС	6.877.208	6.232.607	-644.602	-9,37
FUTURE FUND	56.928.123	53.021.245	-3.906.878	-6,86
MAXIMUS FUND	36.525.758	35.593.849	-931.909	-2,55
MS LOANS	-	2.179.605	2.179.605	-
Укупно	175.728.048	173.351.601	-2.376.447	-1,35

На дан 31.12.2024. године према структури улагања постоје акцијски и мјешовити отворени инвестициони фондови, те отворени специјализовани алтернативни инвестициони фонд за улагање у потраживања по датим зајмовима.

4. ПРИЈЕДЛОГ МЈЕРА И АКТИВНОСТИ ЗА 2025. ГОДИНУ

4.1. Извршење Плана рада Комитета за 2024. годину

Активности на финансијском тржишту Републике Српске одвијале су се у сложеним околностима узрокованим глобалним дешавањима, те растом цијена и каматних стопа. Такође на крају извјештајног периода, извршена је анализа Плана рада Комитета за 2024. годину, те је утврђено да је Комитет спроводио активности према наведеном Плану рада, као и да је предузимао мјере и активности у складу са актуелним питањима у том периоду.

Активности планиране Планом рада Комитета за 2024. годину које су средњорочног карактера или захтијевају даљу анализу стања и стварање претпоставки за реализацију, садржане су у Плану рада Комитета за 2025. годину.

4.2. План рада Комитета за 2025. годину

У циљу извршавања Законом предвиђених задатака Комитета, у наставку је План рада Комитета за 2025. годину:

Законодавни дио:

Разматрање законских прописа у складу са Програмом рада Владе и Народне скупштине Републике Српске за 2025. годину:

1. Приједлог закона о измјенама и допунама Закона о банкама,
2. Нацрт закона о измјенама и допунама Закона о микрокредитним организацијама,
3. Нацрт и Приједлог закона о измјенама и допунама Закона о добровољним пензијским фондовима и пензијским плановима
4. Нацрт закона о унутрашњем платном промету, и, по потреби, измјене и/или израда других везаних прописа којима се унапређује платни систем у цјелини.

Тематски дио:

1. Разматрање активности интернализације јавног дуга Републике Српске у циљу развоја тржишта капитала и финансијске едукације грађана у области тржишта хартија од вриједности,
2. Анализа препорука Пројекта консултантске подршке сектору осигурања у БиХ који је подржан од Свјетске банке и ЕУ и координација активности реализације прихватљивих препорука,
3. Разматрање испуњености предуслова за спровођење законског рјешења постепеног преласка на либерално одређивање премије осигурања од аутоодговорности и предлагање рјешења у складу са оцјеном стања,
4. Координација активности везаних за унапређење платних услуга и платног промета, с посебним освртом на стварање правних претпоставки из надлежности Републике Српске за прикључење БиХ СЕПА географском подручју,
5. Праћење активности Агенције за банкарство Републике Српске на усклађивању подзаконских прописа, с циљем очувања еквиваленције надзорног и регулаторног оквира у БиХ са регулативом ЕУ, коју је ЕК потврдила Одлуком од 01.10.2021. године, а у складу са усвојеном „Стратегијом приоритетних активности за одржавање усклађености банкарске регулативе са регулативом ЕУ“, за период 2022-2026. године, којом су дефинисани приоритети по годинама,
6. Анализа потреба регулаторног оснаживања из области спречавања прања новца и финансирања терористичких активности за обвезнике финансијског сектора.

Континуиране активности:

1. Разматрање годишњих и полугодишњих извјештаја о стању у сектору банкарства, осигурања и тржишта хартија од вриједности, ради идентификовања потенцијалних проблема и благовременог предузимања мјера,
2. Разматрање извјештаја о раду надзорних органа и предузимање активности ради јачања надзора и раног откривања ризика у финансијском сектору,
3. Извјештај Комитета за координацију надзора финансијског сектора Републике Српске за 2024. годину,
4. Размјена информација о системским ризицима и потребама унапређења финансијског сектора Републике Српске у циљу очувања финансијске стабилности,
5. Праћења реализације Гарантног програма подршке привреде за ублажавање посљедица пандемије болести COVID–19 изазване вирусом SARS-CoV-2,
6. Разматрање актуелних питања у области финансијског посредовања,
7. Разматрање информација у вези са процесом европских интеграција и другим односима са међународним финансијским институцијама у области финансијског сектора (израда Извјештаја о напретку БиХ у процесу европских интеграција, информација за састанке пододбора, акционог плана за реализацију препорука за пододборе и друго).

Остале активности

1. Анализа домаћег регулаторног оквира и примјенивости релевантних директива ЕУ којим се уређује област платног промета,
2. Анализа домаћег регулаторног оквира и примјенивости релевантних директива ЕУ којим се уређује сектор осигурања
3. Ажурирање Мапе пута за усклађивање прописа којима се уређује тржиште хартија од вриједности са *acquisem* за период 2026-2028.
4. Анализа измјена у новом ЕУ регулаторном пакету за бонитетну супервизију банака (Директива о капиталним захтјевима (CRD6) и Уредба о капиталним захтјевима (CRR3)) у сврху идентификације неопходних измјена у постојећем регулаторном оквиру за банке и припреми за израду новог стратешког оквира за одржавање усклађености банкарске регулативе са регулативом ЕУ.

Едукација и организовање семинара:

1. Спровођење активности у циљу подизања свијести грађана о тржишту хартија од вриједности и унапређење финансијске писмености становништва у погледу алтернатива за инвестирање слободних новчаних средстава (штедне обвезнице),
2. Учесће и подршка у семинарима и конференцијама за субјекте финансијског сектора,
3. Организовање заједничких семинара за обвезнике у вези са примјеном Закона о спречавању прања новца и финансирања терористичких активности и у другим областима од значаја за финансијски сектор.